

EKO -2005- Innovációs Környezetvédelmi Verseny
/Pályázat/

A projekt címe: Selejt gépkocsik hasznosítása a felnőttoktatásban.

Célkitűzés: A selejt gépkocsik bontásának és hasznosításának komplex biztosítása,
a felnőttoktatás keretében.

A megoldás fajtája: Eljárás.

A megoldás definiálása: Minimum 25-30 bázis iskolából álló hálózat szervezése és működtetése.
A sorköteles gépjárművezető képzés megszűnésével jelentkező űr kitöltése. Egységes
tantervi utasítás szerinti felnőttoktatás keretében szakszerű gépjármű szétszerelése, és
az így visszanyert anyagok szelektív hasznosítása, illetve szervezett ártalmatlanítása.

A megoldás iparjogvédelme: még nincs célszerűen használati minta.

Az alkotás időpontja: 2005. május .

Az alkotó: Kalocsán István nyugdíjas, egykor gépjárműjavító üzemvezető.

A megoldás környezetvédelmi besorolása: Újrahasznosítás

A megoldás megvalósítási foka: Terv

A környezetvédelmi-, a BM-, a HM-, a GKM-, az Oktatási- és a Munkaügyi tárca képviselőinek tárgyaló asztalhoz ültetése, és döntés a megvalósításról.

A haszon- járművezető utánpótlás létszámszükségletének prognosztizálása , és ebből az érintett tárcák költség vállalásáról megállapodás. Feltétlenül figyelemmel a teljesíthető munkaidő korlátozás növekvő szakmunkás létszám igényére.

Bár jelenleg „B”+”C” járműkategóriára érvényes vezetői engedéllyel lehet haszonjárművet vezetni, és munkát vállalni. A „Gépjárművezető és karbantartó szakmunkás” képesítés megszerzésének nincs különösebb jelentősége jelenleg.

A selejt gépkocsik bontása jelenleg hulladék vastelepeken, szakszerűtlenül folyik. A telepek környezetszennyezése mérhetetlen. Belátható időn belül képtelenek teljesíteni a környezetvédelmi elvárásokat, így támogatásra sem számíthatnak.

A 25-30 bázis iskola környezetvédelmi etalonként szolgálhat. Különösen amennyiben a megüresedő honvédségi és volt szovjet ingatlanok rendelkezésre bocsátható létesítményeit –térítésmentesen- vehetik igénybe. Például: Nyíregyháza, Karcag, Mezőtúr, Szeged, Baja, Kiskunfélegyháza, Cegléd, Pécs, Kaposvár, Marcali., Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Szombathely, Devecser , Győr, Veszprém stb. gépjármű színei és javító műhelyei.

Alkalmazási terület: „ Közlekedés” – „Oktatás”

Bemutató

A 25-30 bázis iskolából álló országos hálózat létrehozása alapos szervezést igényel. A képző szervek, munkaközösségek csatlakozása önkéntes alapon történik. Azokról a településekről ahonnan évenként három alkalommal 16-24 fős osztály beiskolázására van kilátás, és a szükséges oktatói állomány rendelkezésre áll.

Ez utóbbi:

- kettő fő elméleti oktató
- kettő-, illetve három fő oktató vezető, és
- kettő fő szakoktató a szervezett szakmai gyakorlatszerzés /gépkocsi szétszerelés/ irányítására.

A 34 kiképzési hétre tervezett felkészítés évenként három alkalommal –öt hónapos átfedéssel- kerülhet beindításra.

A két részre osztott oktatás 20 hét elméleti és 14 hét gyakorlatra bontható.

A második részben a vezetés gyakorlati képzés, és a szerzett szakmai gyakorlatszerzés kerülhet végrehajtásra.

A szervezett szakmai gyakorlatszerzés keretében történik a selejt gépjárművek szétszerelése. Hallgatónként 350 képzési óra biztosítása mellett.

Meg szükséges különböztetni a keveset futott totálkáros gépjárművek és a kiselejtezett gépjárművek szétszerelését. Előbbiek esetén tételesen vizsgálható az ismételten beépítésre alkalmas fődarabok és részegységek.

A kiselejtezett gépjárművek aprólékos szétszerelését lehet a hallgatókkal végrehajtatni. Ennél hatékonyabb technikai képzés nehezen valósítható meg.

Az igénybevett javító műhelyekben, gépjármű színekben , zárt technológiai rendszer alkalmazható. Az autójavító iparban alkalmazott csápos emelők / v. aknaperem emelők, gravitációs olajfelfogók / vehetők igénybe.

A teljes szétszerelés során:

- a színes fémek
- az öntvények
- az acélhulladékok
- a lemez anyagok
- a műanyagok
- a gumi anyagok
- az üvegek
- az elektromos részegységek , és a
- veszélyes hulladékok elkülöníthetők

A szelektív újrahasznosításnak ez az alapfeltétele, miközben nem tekinthető kizártnak bizonyos részek javításhoz való felhasználása. /Pl. lámpatestek, szélvédők stb./.

A 25-30 bázis iskolából álló hálózaton már optimálisan működtethető egy mobilizált karosszériasajtoló gép és egy gumiabroncsőrlő berendezés.

A sajtoló gép egy nehézgép-szállító pótkocsira /trailer-re/ építhető fel, míg az aggregáton és a gumiabroncsőrlő Berendezés a vontató tehergépkocsi rakfelületére szerelhető. Ez a járműszerelvény 8-10 hetenként érinti valamennyi iskolát, és ott a szükséges feladatokat elvégzik.

A megsemmisítést igénylő veszélyes hulladék / fékolaj, fagyálló stb./ összegyűjtve kerül leadásra.

A jelenlegi –meglehetősen elhanyagolt- gyakorlat szerint saját költségen történik:

- alapfokú gépjárművezető esti tanfolyam
- „B” + „C” járműkategória vezetési képzés munkavégzés mellett
- hatósági vizsgák
- kötelezően előírt két év időtartamú gépjármű-vezetési gyakorlat
- 34 képzési hét időtartamú „gépjárművezető és karbantartó szakmunkás” tanfolyam, heti 13 óra elméleti oktatással és 7 óra szervezett szakmai gyakorlatszervezéssel
- szakmunkásvizsga

Az ajánlott rendszer felépítése

Bázis iskolákon teljes napos oktatásban.

Első rész:

-20 képzési hét alatt-

- alapfokú „B” + „C” elméleti tananyaga
- a szakmunkásképzés elméleti ismeretanyaga
- a defenzív taktika oktatása és
- elméleti hatósági vizsga

Második rész:

-14 képzési hét alatt-

- naponta egy óra, vagy
- kétnaponként kétszer egy óra, illetve
- minden negyedik nap négyszer egy óra vezetés gyakorlati képzés,
- a vezetés gyakorlattal azonos idejű forgalom megfigyelés mozgó járműből,
- az összes többi időben szervezett szakmai gyakorlatszerzés, selejt gépkocsik szétszerelése keretében,
- gyakorlati hatósági vizsga

Harmadik rész:

A kötelezően előírt két év időtartamú gépjármű-vezetési gyakorlat szerzés.

Ez bárhol történhet gépjárművezető munkavállalóként. Ennek ellenőrzése, hogy a munkáltató a szerződéses gyakorlások munkabérének 10 %t központi számlára utalják.

Végül szakmunkásvizsga, speciális vezetés technikai pályán történő gyakorlással összekötve.

A felnőttképzés tandíjmentes! A képzés költségeinek visszapótlása egyrészt a gyakorlások foglalkoztatás munkabérének 10 %-ból, másrészt a szelektív értékesített fémhulladék /5-6 ezer kg/fő/ bevételéből biztosítható.

A bontásból nyert hulladékok feldolgozó helyre szállítása a „C” járműkategória országúti vezetés oktatásának keretében történhet.

A beiskolázások ütemezési rendje:

a./ októbertől-februárig	I.rész
márciustól-június 4-ig	II. rész
b./ januártól-májusig	I.rész
június 6-tól-szeptember 10-ig	II.rész
c./ áprilistól-augusztusig	I.rész
szeptember 12-től december 17-ig	II.rész

Így elkerülhető, hogy síkos-jeges úton gépjárművezetés gyakorlati oktatás történjen. Ezt a feladatot majd speciális vezetési tanpályán oktathatják.

A veszélyes hulladékok ártalmatlanítása, a bontásból származó színesfém értékesítésével kiegyenlíthető.

A szétszerelésből származó szelektív hulladékok feldolgozó helyre szállítása a „C” járműkategória országúti vezetés oktatás keretében hajtható végre, így költségkímélő megoldás.

Környezetvédelmi vonatkozások kiemelése

Uniós elvárás az újrahasznosítás meghatározott mértékű teljesítése. A Jövőben közel 100 ezer selejt gépjármű szétszerelését kell szakszerűen biztosítani. Ennek szakszerű végrehajtására a bontó telepek jelentős része nem alkalmas.

A települési önkormányzatok térítés nélkül vehetik át a közigazgatási területükön lévő megüresedett honvédségi és volt szovjet laktanyákat. Következésképp ezek területén lévő színek, műhelyek a bázis iskolák kezelésébe adhatók, szintén térítés nélkül. Az önkormányzatoknak is érdeke, hogy a selejt gépkocsik leadási helye elérhető közelségben maradjon.

A bázis iskolákon lévő tanuló gépkocsikat egységesen „benzin-gázüzemű”-re lehet alakítani. Egyrészt költségcsökkentés érdekében, másrészt a levegő szennyezés mérséklése okán. Utóbbinak különösen a városi vezetés gyakorlása során van jelentősége.

Az ajánlott rendszer előnyei

- A forgalomból kivont gépjárműveket nem szükséges messzire szállítani. Már a minimális számú bázisiskola, minden megyében egy-két telephelyet jelent. Természetesen ez a szám –megfelelő érdeklődés esetén-megyéenként az 5-6 iskolát is elérheti. Ez esetben a mobil eszközöket szállító járműszerelvények számát is megfelelően növelni szükséges.
- A bázis iskolákon szakszerű feltételek mellett –kézi erővel- történik a selejt gépkocsik szétszerelése. A szakmunkás jelöltek ennél alaposabb gyakorlati felkészítése nehezen valósítható meg.

- Megkülönböztetett fontossággal bír a vezetés gyakorlati oktatás ütemezése:
- naponta egy óra /tanpályán/
- kétnaponként kétszer egy óra /városi forgalomban/ illetve
- országúti vezetés esetén minden negyedik nap négyszer egy óra.

Környezetvédelmi előírások bizonyítékai

A forgalomból kivont gépjárművek szakszerű újrahasznosítása Uniós követelmény. Ennek teljesítése a meglévő rendszerben nem biztosítható.

Az elérhető közelségben történő jármű leadás optimális feltétele a forgalmi rendszám bevonásának. Az önkormányzatoknak is közvetlen érdeke, hogy selejt gépjármű ne maradjon a közterületen.

Az anyagok szelektív hasznosítása környezetvédelmi jelentőségű.

Az újrahasznosítás helyére történő szállítás, jelentős energia megtakarítást eredményez.

Szervezetten történhet a selejt akkumulátorok összegyűjtése és ártalmatlanítása is.

Rendelkezésre álló dokumentumok:

- A selejt anyagokra vonatkozó Uniós rendelkezések
- „B”+”C” járműkategória vezetőképzés tananyaga, és
- a „gépjárművezető és karbantartó szakmunkás” képzés óraterve.

Kapcsolat:

Kalocsán István
8400.Ajka, Béke u.26.
Tel.: 88/311-435

